46

עקב Eikev

Deuteronomy 7:12-11:25

ּיְהוֹנָה אֱלֹהֶיךָ לְךָּ אֶת־הַבְּרִיתֹ וְאֶת־הַתֶּסֶד אֲשָׂר נִשִּׂבְע לַאֲבֹתְיךָ: תשמעון אָת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶה וּשְׁמַרְתָם וַעֲשִׁיתִם אתַם וִשְּמַרְ וָהָיָה וּ עָקַב

12 And if you do obey these rules and observe them carefully, your God הוהי will maintain faithfully for you the covenant made on oath with your fathers:

פָּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי־אַּרְמָתֶּךָ דְגָּנְךָ וְתִירְשַׂךָ וִיצְהָרֶדָ שֹנַר־אֱלָפֶּׁיךָ ואַהֶבֹּךָ וּבַרַכֹּךָ וִהִּרַבַּךָ וּבַרָּךְ

יָרָעת לְרָ: לָתֶת לְרָ: [God] will favor you and bless you and multiply you—blessing your issue from the womb and your produce from the soil, your new grain and wine and oil, the calving of your herd and the lambing of your flock, in the land sworn to your fathers to be assigned to you.

14 בַּרְוּךָ תָהְיֵה מִכָּל־הָעַמַיִם לֹא־יִהְיֵה בַךָ עָקָר וַעַקְרָה וּבַבַּהַמַתְּךָ:

You shall be blessed above all other peoples: there shall be no sterile male or female among you or among your livestock.

ַמִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׂר יָדַעְתָּ לָא יְשִׂימִם בָּךְ וּנְתָנָם בְּכָל־שֹנְאֵיךְ: והסיר יהוה ממך כל־חלי וכל־מדוי

will ward off from you all sickness; [God] will not bring upon you any of the dreadful diseases of Egypt, about which you know, but will inflict them upon all your enemies.

עִינְךָ עֲלֵיהָם וְלָא תַעֲבדׁ אֶת־אֱלָהִיהֶם כְּי־מוֹקשׁ הְוּאֻ לְךְ: וֹאַכֵּלֹתַ אָת־כַלֹּ הַעָמִים אֲשַוֹּר יְהוָה אֵלהֹיַלְ נתוֹ לַךְ לֹא־תְחוֹס

16 You shall destroy all the peoples that your God delivers to you, showing them no pity. And you shall not worship their gods, for that would be a snare to you.

תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני איכה אוכל להורישם: כִּי

Should you say to yourselves, "These nations are more numerous than we; how can we dispossess them?"

זָכָר תִזִכֹּר אַת אַשֵּׁר־עָשָּׁה יִהֹוָה אֵלּהוִיךָ לִפַּרעה וּלִכָל־מִצְרַיִם: לא תירא מהם

You need have no fear of them. You have but to bear in mind what your God הוהי did to Pharaoh and all the Egyptians:

ַכֶּן־יַעֲשֵׂה יִהֹוָה אֵלֹהֵיךָ לִכָל־הָעָמִים אֲשֵר־אַתָּה יָרֵא מִפּנֵיהֵם: ּוָהַיָּר הַחַזָּקָה וִהַזִּרַעַ הַנִּטוּיָה אֲשֵׂר הוֹצָאֲךָ יִהֹנָה אֱלֹהֵיךָ הַמַסֹת הַגִּדלת אֲשֶׁר־רַאִוּ עִינִיךַ וָהַאתת וַהַמַפַּתִים

the wondrous acts that you saw with your own eyes, the signs and the portents, the mighty hand, and the outstretched arm by which your God הוהי liberated you. Thus will your God do to all the peoples you now fear.

יְשַׂלָּח יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בָּם עַד־אֲבֹד הַנִּשֹׂאָרִים וְהַנִּסְתָּרִים מִפְּנֵיךְ: וגם את־הצרעה

Your God הוהי will also send a plague*plague Others "hornet"; meaning of Heb. ir ah uncertain. Cf. Exod. 23.28. against them, until those who are left in hiding perish before you.

לָא תַעַרָץ מַפַּנֵיהָם כִי־יִהֹוָה אֱלֹהֵיךָ בַקרבַרָ אֱל נָּדְוֹל וִנוֹרָא:

Do not stand in dread of them, for your God הוהי is in your midst, a great and awesome God.

מְעָט מְעָט לָא תוּכַל כַּלֹתְם מַהֵּר פֶּן־תִּרְבָּה עָלֶיךָ חַיָּת הַשַּׂדֶה: וָנָשַל יִהֹוֹה אֱלֹהֵיךָ אֲת־הַגּוֹיָם הָאֱלֹ מִפְּנֵיֹךָ

Your God הוהי will dislodge those peoples before you little by little; you will not be able to put an end to them at once, else the wild beasts would multiply to your hurt.

- 23 Your God ונתנם יהוָה אֱלֹהֵיךָ לִפְנַיךָ והָמָם מהוֹמָה גִדלָה עד הְשְׁמִדְם: will deliver them up to you,
 - throwing them into utter panic until they are wiped out.
 - ונָתַן מַלֹּכֵיהֵם בִּיָּדֵׁךָ וִהַאַבַדִּתְּ אֵת־שִׁמַם
 - בתחת השמים לא־יִתיצָב אישׁ בפּנִיך עד השמדך אתם: 24 [God] will deliver their kings into your hand, and you shall obliterate their name from under the heavens; no one shall stand up to you, until you have wiped them out.
- עליהם ולקחת לך פן תוקש בו כי תועבת יהוה אלהיך הוא: פַסִילֵי אֵלהֵיהָם תִשֹּׁרִפְּוּן בָאֲשׁ לְא־תַחִמֹדُ כַּסֵף ווָהָב
- You shall consign the images of their gods to the fire; you shall not covet the silver and gold on them and keep it for yourselves, lest you be ensnared thereby; for that is abhorrent to your הוהי God.
- 26 חַרֶם כָּמָהוּ שַקָץ | תִשַּקצֵנוּ וִתַעָב | תִתַעַבנוּ כִי־חָרֵם הוּא: ולא־תביא תועבה אל־ביתר והיית
- You must not bring an abhorrent thing into your house, or you will be proscribed like it; you must reject it as abominable and abhorrent, for it is proscribed.

8

- ובָאתֶם וִירשִׁתָּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶר־נִשְבָּע יְהוָה לַאֲבתִיכֶם: אָשֶׂר אָנכִי מְצַוְּךָ הַיִּוֹם תִשִּׁמְרָוֹן לַעֲשֻׁוֹת לִמַעַן תִחיוון ורביתִם
- You shall faithfully observe all the Instruction that I enjoin upon you today, that you may thrive and increase and be able to possess the land that הוהי promised on oath to your fathers.
- ענתך לנסתך לדעת את־אַשר בלבבך הַתשמר מצותו אם־לא: אֲשֶׂר הוֹלִיכְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָעִים שָנָה בַּמִדְבֶּר לְמַעַן וזכרת את־כל־הַבַּבר
- Remember the long way that your God הוהי has made you travel in the wilderness these past forty years, in order to test you by hardships to learn what was in your hearts: whether you would keep the divine commandments or not.
- לְבַרוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כֶּי עַל־כָּל־מוֹצָא פִי־יְהוָה יִחְיֶה הָאָדָם: לא־יָדַעְתָּ וְלָא יָדְעָוּן אֲבתֵּיךָ לְמַעַן הוּדְיעֲךָ כִּי לָא עַל־הַלָּחֶם וַיִענּךָ וַיַרעבֶּךָ וַיַאַכְלַךָ אַת־הַמַּן אַשֶר
- [God] subjected you to the hardship of hunger and then gave you manna to eat, which neither you nor your ancestors had ever known, in order to teach you that a human being does not live on bread alone, but that one may live on anything that הוהי decrees.
- שַּׁמְלָּתְךָ לָא בָלְתָה מֵעֶלֶיךָ וְרַגְלְךָ לָא בָצֶקה זֶה אַרְבַּעִים שַׁנָה:
- The clothes upon you did not wear out, nor did your feet swell these forty years.
- עם־לבבַרָ כִּי כַאֲשֵׂר יִיָסָר אִישׂ אֵת־בִּנוֹ יִהוָה אֵלהִיךָ מיַסרָךָ: וְיָדַעָת
- Bear in mind that your God הוהי disciplines you just as a householder*householder See the first note at 1.31. disciplines his son.*as a householder disciplines his son See the second note at 1.31.
- ושמרת את־מצות יהוה אלהיך ללכת בדרכיו וליראה אתו:
- Therefore keep the commandments of your God הוהי: walk in God's ways and show reverence.
- טובָה אָרֵץ נָחַלֵי מַיִם עַיָנת ותהמת יצאים בַבַּקעה ובָהָר: כִי יהוָה אֱלֹהֹיךָ מבִיאַךָ אֵל־אָרֵץ
- For your God הוהי is bringing you into a good land, a land with streams and springs and fountains issuing from plain and hill;

אָבץ חטָה ושערָה וגָפַן ותאַנָה ורמַון אַבץ־זַית שַמַן ודבָש:

- a land of wheat and barley, of vines, figs, and pomegranates, a land of olive trees and honey;
- כָל בָּה אָרֶץ אֲשֶׂר אֲבָנֶיהָ בַרְוֵּל וּמֵהֲרָרֶיהָ תַּחְצְב נְחְשֵׁת: אַרֵץ אַשֵּׂר לָא בַמַסְכַנָת תְאַכַל־בָּה לֵחֵם לְאַ־תַחסָר
- a land where you may eat food without stint, where you will lack nothing; a land whose rocks are iron and from whose hills you can mine copper.

ואָכַלת ושבעת

- יברכת אַשר נתן־לְרָ: When you have eaten your fill, give thanks to your God הוהי for the good land given to you.
- 11 לבלתי שמר מצותיו ומשפטיו וחקתיו אשר אנכי מצוך היום: השַמֵר לַךָּ פַּן־תִשֹכַח אַת־יִהֹנָה אֵלהַיִּךְ
- Take care lest you forget your God הוהי and fail to keep the divine commandments, rules, and laws which I enjoin upon you today.

12 When you have eaten your fill, and have built פוראכל ושבעת ובתים טבים תבנה וישבת: fine houses to live in,

13 ובְקרְדָ וְצָאנְדָ יִרְבַיֻּן וְכֶּסֶף וְזָהָב יִרְבֶּה־לָּדְ וְכָל אֲשֶׁר־לְדָ יִרְבָּה:

and your herds and flocks have multiplied, and your silver and gold have increased, and everything you own has prospered,

14 אַת־יהוָה אֱלֹהֵיךָ הַמוֹצִיאַךָ מַאֶרֵץ מִצְרִים מַבֶּית עֲבָדִים: וָרָם לִבָבֶךָ וִשַּׂכַחִתְּ

beware lest*lest Heb. pen; moved down from v. 12 for clarity. your heart grow haughty and you forget your God הוהי —who freed you from the land of Egypt, the house of bondage;

ּוְעַקּרָב וְצַמָאוון אֲשֶר אִין־מִיִם הַמוֹצִיא לְךָּ מַיִם מִצְוּר הְחַלָּמִיש: הַמוּלִיכַךָ בַּמַדבַר | הַגַּדַל וְהַנּוֹרָא נַחַשׁ | שַׁרַף

who led you through the great and terrible wilderness with its seraph*seraph Cf. Isa. 14.29; 30.6. Others "fiery"; exact meaning of Heb. saraph uncertain. Cf. Num. 21.6–8. serpents and scorpions, a parched land with no water in it, who brought forth water for you from the flinty rock;

16 לא־יָדְעוּן אֲבֹתְיךָ לְמַעַן עַנְּתְךָ וּלְמַעַן נַסֹתֶּךָ לְהֵיטִבְךָ בְּאַחֲרִיתְךָ: הַמַאַכֹּלךָ מַן בַמִדבַר אַשִר

who fed you in the wilderness with manna, which your ancestors had never known, in order to test you by hardships only to benefit you in the end-

17 ואַמַרַת בַּלְבַבַךַ כֹחי ועצם יַדִי עשה לי אַת־הַחַיַל הַזָה:

and you say to yourselves, "My own power and the might of my own hand have won this wealth for me."

18 חַיִל לִמַען הָקים אַת־בִּרִיתוּ אֲשֵׂר־נִשִבְּע לַאֲבֹתִיךָ כַּיִוֹם הַזֵה: ווכרת את־יהוה אלהיך כי הוא הנתן לך כח לעשות

Remember that it is your God הוהי who gives you the power to get wealth, in fulfillment of the covenant made on oath with your fathers, as is still the case.

ּוַעְבַדְתָם וְהִשְּׁתַחֲוַיִת לָהָם הַעַדְתִי בָכֶם הַיֹּוֹם כֶּי אָבַד תֹאבֵדְוּן: תִשִׂכַּחֹ אֵת־יִהֹוָה אֵלֹהֵיךָ וִהְלַכִתְּ אַחֵרֵיּ אֵלֹהַים אַחַרִים והַיָּה אִם־שַׁכְחַ

If you do forget your God הוהי and follow other gods to serve them or bow down to them, I warn you this day that you shall certainly perish;

מפניכם כן תאבדון עקב לא תשמעון בקול יהוה אַלהיכם: כַגויִם אַשַר יהוָה מַאַבִיד

like the nations that הוהי will cause to perish before you, so shall you perish—because you did not heed your God הוהי.

- לָרֶשֶׁת גּוֹיִם גְּדֹלֶים וַעֲצֵמְים מִמְךָ עָרֶים גְּדֹלֶת וּבְצֵרְת בַּשָּׁמְיִם: שמע יִשִּׂרָאֵל אַתָּה עבר הַיוֹם אֶת־הַיַּרְבֵּן לְבֹא
- 1 Hear, O Israel! You are about to cross the Jordan to go in and dispossess nations greater and more populous than you: great cities with walls sky-high;
- ַעָנָקִים אֲשֶּׂר אַתָּה יָדַעְתָּ וְאַתַּה שַׁמַעְתַּ מֵי יִתְיַצֵּב לִפְנֶי בְּנֶי עֻנָק: עם־נַּדִוֹל וַרָם בַּנֵי
- 2 a people great and tall, the Anakites, of whom you have knowledge; for you have heard it said, "Who can stand up to the children of Anak?"
- יַכְנִיעֶם לְפָנֵיךָ וְהְוֹרַשְׁתָּם וְהְאֲבַדְתָםֹ מַחֵּר כַּאֲשֶׂר הִבֶּר יְהֹוָה לְךְ: יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ הְוּא־הִעבָר לְפַנֶּיךָ אֲשׁ אֹכְלָה הְוּא יַשְׁמִידָם וְהְוּא וֹיָדַעִתְּ הַיִּוֹם כִּיּ
- 3 Know then this day that none other than your God הוהי is crossing at your head, a devouring fire; it is [God] who will wipe them out—subduing them before you, that you may quickly dispossess and destroy them, as הוהי promised you.
- אֶת־הָאַרֶץ הזֵאת וּבְרִשְׁעִתֹּ הַגּוֹיֶם הָאֵלֶּה יְהֹוָה מוֹרִישָׁם מִפְּנֶיךְ: אֱלֹהֶיךָ אֹתָם ו מִלְפָנֶּיךְ לַאמֹר בְצִדְקתִי הֲבִיאַנִי יְהֹוָה לָרֶשֶׁת אַל־תֹאמַר בִּלְבַבְךָ בַּהֲדָף יְהֹוָה
- 4 And when your God הוהי has thrust them from your path, say not to yourselves, "הוהי has enabled us to possess this land because of our virtues"; it is rather because of the wickedness of those nations that הוהי is dispossessing them before you.
- אֶת־הַדָּבָר אֲשֶּׁר נִשְׂבָע יְהוָה לַאֲבוֹעֵיךְ לְאַבְרָהָם לִיצְחָק וּלְיִעֲקֹב: ו הַגּוֹיָם הָאֵלֶּה יִהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישַׁם מִפְּנֶיךְ וּלְמַעַן הִקִּים בְצִדְקֹתְךָ וּבִישֶׁר לְבַבְךָ אַתָּה בָא לָרָשֶׁת אֶת־אַרְצֵם כִּי בְּרִשְׁעָת לא
- 1 It is not because of your virtues and your rectitude that you will be able to possess their country; but it is because of their wickedness that your God הוהי is dispossessing those nations before you, and in order to fulfill the oath that made to your fathers Abraham, Isaac, and Jacob.
- ַלְךָ אֶת־הָאָרֶץ הַטוֹבָה הַזָּאת לְרִשְתְה כִּי עִם־קשֵה־עְרֶף אְתָה: וְיָדַעִתְ כִּי לָא בְצִדְקִתְךְ יְהוָה אֱלוֹיֶיךְ נֹתֵן
- 6 Know, then, that it is not for any virtue of yours that your God הוהי is giving you this good land to possess; for you are a stiffnecked people.
- מִצְרַיִם עַד־בְּאֲכֶם עד־הַמִּקוֹם הַזֶּה מַמְרִים הֵיִיתֶם עם־יְהוֹה: אֶת־יִהוָֹה אֱלֹהֶיךָ בַּמִדְבָּר לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶר־יִצְאת וּ מֵאָרֶץ זָכֹר אַל־תִּשַׂלַח אַת אֲשֶׁר־הִקצְפַתְּ
- 7 Remember, never forget, how you provoked your God הוהי to anger in the wilderness: from the day that you left the land of Egypt until you reached this place, you have continued defiant toward.
- ובְחֹרֶב הִקְצַפְתֶם אֶת־יְהֹוֶה וַיִּתְאַנָּף יְהוָה בָּכֶם לְהַשַּׁמְיד אֶתְכֶם:
- 8 At Horeb you so provoked הוהי that הוהי was angry enough with you to have destroyed you.
- אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לָּא אָלַלְתִי וּמַיִם לָּא שָׁתִיתִי: הָאֲבָנִים לוּחָת הַבְּלִית אֲשֶׁר־כִּרָת יְהֹוָה עִמְכֶם וָאֵשֶּׁב בָּהָּר בַּצֵלֹתִי הַהַּרָה לָּלְחַת לוּחִת
- 9 I had ascended the mountain to receive the tablets of stone, the Tablets of the Covenant that הוהי had made with you, and I stayed on the mountain forty days and forty nights, eating no bread and drinking no water.
- אֲשֶׂר הִבֶּר יְהוֹנָה עִמַכֶם בַּחָר מִתְּוֹךְ הָאֲשׁ בִּיְוֹם הַקּהְל: לוּחָת הָאֲבַנִים כְּתָבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים וַעֲלֵיהֶם כְּכָל־הַהְּבַרִים וַיִּוֹּן יָהוֹה אַלִּי אַת־שֹׁנֵי
- 10 And הוהי gave me the two tablets of stone inscribed by the finger of God, with the exact words that הוהי had addressed to you on the mountain out of the fire on the day of the Assembly.

- ַלִילָה נָתַּן יִהוָה אֵלַי אַת־שונֵי לָחְת הָאַבַנִים לַחְות הַבַּרִית: ויהי מקל ארבעים יום וארבעים
 - 11 At the end of those forty days and forty nights, gave me the two tablets of stone, the Tablets of the Covenant.
- וַיֹּאמֵר יִהוָה אַלַי קוּם רָד מַהֵר מוֹה כִי שׁתַת עַמְךְ אַשֵּׁר הוֹצֵאת
 - said to me, "Hurry, go down from here" ממצרים סרו מהר אשר צוייתם עשו להם מסכה: at once, for the people whom you brought out of Egypt have acted wickedly; they have been quick to stray from the path that I enjoined upon them; they have made themselves a molten image."
 - 13 אַלִי לַאמֻר רָאִיתוּ אֶת־הָעָם הַוֶּה וְהנָּה עָם־קעוַה־עֹרֶף הְוּא: ויאמר יהוה
 - הוהי further said to me, "I see that this is a stiffnecked people.
- יוּרָב מִמְנוּ: אַרי־עָצְוּם וָרָב מִמְנוּ: Let Me alone and I will destroy them and blot הַרֶף מִמַּנִי וִאַשמִידֶם וַאַמַחָה
 - out their name from under heaven, and I will make you a nation far more numerous than they."
- יָאַרֶל מַן־הָהָר וֹהָהָר בער בָאָש וּשׁוֵני לוּחָת הַבְּרִית עַל שׁתִי יַדִי: וָאַפַן
- I started down the mountain, a mountain ablaze with fire, the two Tablets of the Covenant in my two hands.
- לָכֶם עָגֵל מַסֶכָה סַרתָם מַהֵּר מן־הַדֶּברָך אַשֵור־צוָה יהוָה אַתכָם: וָאַרֵא וִהנָה חַטָאתם לַיהוָה אֵלְהֵיכֵם עַשִיתָם
- 16 I saw how you had sinned against your God הוהי: you had made yourselves a molten calf; you had been quick to stray from the path that הוהי had enjoined upon you.
- 17 בשני הַלְּחֹת וַאֲשַׁלְכֶם מַעַל שַׁתֵּי יָדֵי וַאֲשַׂבַּרֶם לְעִינֵיכֶם: ואתפש
 - Thereupon I gripped the two tablets and flung them away with both my hands, smashing them before your eyes.
- 18 אֲשֶׂר חֲטָאתֶם לַעֲשִׁוֹת הָרָע בְּעִינֶי יְהֹוָה לְהַכְעִיסְוֹ: לִילָה לַחָם לָא אַכַלְתִי וּמִים לָא שׁתִיתִי עַל כַּל־חַטַאַתְכַם ואתנפל לפני יהוה כראשנה ארבעים יום וארבעים
 - I threw myself down before הוהי —eating no bread and drinking no water forty days and forty nights, as before—because of the great wrong you had committed, doing what displeased and vexed הוהי.
- עלִיכֶם להַשִּמֵיד אַתכָם וַיִשִּמַע יְהוָה אַלַי גָם בַפַּעָם הַהוא: כי יַגרתי מפני הַאַף והַחֵמַה אַשר קצף יהוַה
- For I was in dread of the fierce anger against you which moved הוהי to wipe you out. And that time, too, הוהי gave heed to me.—
- יהוָה מִאָד להַשִּמִידֶו וָאֵתפַלֶּל גַם־בִּעָד אַהַרוְ בָעָת הַהוּא: וָבַאָהֵרון הִתְאַנַף
- Moreover, הוהי was angry enough with Aaron to have destroyed him; so I also interceded for Aaron at that time.—
- עד אַשר־דַק לעָפַר וָאַשלִלְ אַת־עַפָּרוֹ אֵל־הַנַּחַל הַיֹּרֶד מוְ־הַהָּר: אַת־הַעָּגַל לַקַּחַתִי וַאָשַרף אתו ן בַאָשׁ וַאַכֹּת אתו טחון היטב ואת־חטאתכם אשר־עשיתם
- As for that sinful thing you had made, the calf, I took it and put it to the fire; I broke it to bits and ground it thoroughly until it was fine as dust, and I threw its dust into the brook that comes down from the mountain.
- 22 ובתבערה ובמסה ובקברת התאוה מקצפים הייתם את־יהוה:
 - Again you provoked הוהי at Taberah, and at Massah, and at Kibroth-hattaavah.

- sent you on from Kadesh-barnea, הוהי sent you on from Kadesh-barnea, אַר־פִי יִהוֹה אֱלְהֵילֵם וַלָּא הָאֱמַנְתֵם לוֹ וַלָּא שִׁמַעְתֵם בִּקּלְוּ: בַּרְנֵעַ לַאמר עַלוּ וּרְשִוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׂר נָתְתִי לָכֶם וַתַּמְרוּ ובשלח יהוה אתכם מקדש
 - saying, "Go up and take possession of the land that I am giving you," you flouted the command of your God הוהי —whom you did not put your trust in nor obey.

 - במרים בייתם עם־יִהוֹה מיִוֹם דַּעְתִי אֲתְכֶם: 24 As long as I have known you, you have been defiant toward הוהי.
 - 25 הַלַּיִלָה אֲשֶׂר הִתְנַפֶּלְתִי כִי־אָמָר יְהֹוָה לְהַשִּמְיד אֶתְכֶם: וָאֵתנַפַּל לִפַנֶי יִהוָה אֶת אַרבַעִים הַיֵּוֹם וִאֵת־אַרבַעִים
 - When I lay prostrate before הוהי those forty days and forty nights,*those forty days and forty nights Lit. "the forty days and forty nights that I lay prostrate." because הוהי was determined to destroy you,
- וְנַחֲלָתְךָ אֲשֶׂר פָּדִיתִ בְּגָדְלָךָ אֲשֶׂר־הוצָאתַ מִמִּצְרְיִם בִיָּד חֲזָקְה: וָאַתִפַּלָל אֵל־יִהוָהֿ וָאמַרֹּ אֲדֹנִי יֵהוֹה אַל־תַשֹּׁחָת עַמְךָּ
- I prayed to הוהי and said, "O Lord הוהי, do not annihilate Your very own people, whom You redeemed in Your majesty and whom You freed from Egypt with a mighty hand.
- ּוְלִיצְקָב אַל־תַּפֶּן אֶל־קשוּ הָעָם הַוֶּה וְאֶל־רִשְׁעוּ וְאֶל־חַטָאתוּ: זָכר לַעַבְדֵיךָ לִאַבְרָהַם לִיצִחָק
 - Give thought to Your servants Abraham, Isaac, and Jacob, and pay no heed to the stubbornness of this people, its wickedness, and its sinfulness.
- אֲשֶׂר־דִּבֶּר לָהָם וּמִשֹּנְאָתַוֹ אוֹתָם הוֹצִיאָם לַהֲמִתָּם בַּמִּדְבָּר: אַשֶׁר הוֹצֵאתְנוּ מִשָּׁם מִבְּלִי יִכְלַת יִהוָה ֹלָהַבִּיאָם אֵל־הָאְרֵץ פוייאמרו הארץ
- Else the country from which You freed us will say, 'It was because הוהי was powerless to bring them into the land promised to them, and because of having rejected them, that [their god] brought them out to have them die in the wilderness.'
- 29 והֶם עַמַּךָ וַנַחֵלָתָךָ אֲשַׂר הוֹצֵאתָ בַּכֹחֵךָ הַנָּדֹל וּבְזִרעַךָ הַנְּטוּיָה:
 - Yet they are Your very own people, whom You freed with Your great might and Your outstretched arm."

10

- אַבָנִים כָּרֶאשׁנִים וַעַלֶּה אַלַי הַהַּרָה וִעְשַית לִּךְ אַרְוֹן עַץ: בַעָּת הַהוֹא אָמֵר יִהוָה אָלִי פַּסְלֹּ־לְךֵּ שׁנִי־לוּחִת
- Thereupon הוהי said to me, "Carve out two tablets of stone like the first, and come up to Me on the mountain; and make an ark of wood.
- אַשֶר הָיֵוּ עַל־הַלָּחָת הָראשנים אַשֶר שֹבְרתְ ושַמתִם בָאַרון: וֹאַכֹתבֹ עַל־הַלַּחֹת אֶת־הַדְבָרִים
- I will inscribe on the tablets the commandments that were on the first tablets that you smashed, and you shall deposit them in the ark."
- שנֵי־לַחָת אֲבָנִים כָּראשנִים וָאָעַל הָהָרָה ושנֵי הַלַּחת בִיָּדִי: ואעש אַרון עצי שטים ואפסל
- I made an ark of acacia wood and carved out two tablets of stone like the first; I took the two tablets with me and went up the mountain.
- יָהוָה אֵלֵיכֶם בָּהַר מִתוֹךְ הָאֲשׁ בִיָּוֹם הַקְהַל וַיִּתְנֵם יִהוָה אֵלִי: על־הַלָּחֹת כַמַכתַב הַרָאשוון אַת עשרת הַדְּבַרִים אַשר דְבַרְ וַיכתב
- After inscribing on the tablets the same text as on the first—the Ten Commandments that הוהי addressed to you on the mountain out of the fire on the day of the Assembly— הוהי gave them to me.

- אַת־הַלָּחת בָאָרון אַשֶר עָשִיתי וַיֶהיוּ שָם כַאַשֶר צוַנִי יהוָה: וַאָפַן וַאַרֶד מוְ־הַתַּר וַאַשַׂם
- Then I left and went down from the mountain, and I deposited the tablets in the ark that I had made, where they still are, as הוהי had commanded me.
- מוֹסֵרֶה שָׂם מָת אַהֶּרֹן וַיִּקבֶר שָׂם וַיְכַהֵן אֶלְעָזַר בִּנִוֹ תַחתִיו: ובני ישראל נסעו מבארת בני־יַעקן
- From Beeroth-bene-jaakan*Beeroth-bene-jaakan Lit. "wells of Bene-jaakan"; cf. Num. 33.31–32. the Israelites marched to Moserah. Aaron died there and was buried there; and his son Eleazar became priest in his stead.
- משָם נָסעו הַגָּדגָדָה ומן־הַגָּדגָדָה יָטבַתָה אָרֵץ נָחַלֵּי מַיִם:
- From there they marched to Gudgod,*Gudgod "Hor-haggidgad" in Num. 33.32–33. and from Gudgod to Jotbath, a region of running brooks.
- לַעַמד לפּנֵי יהוָה לשרתוֹ וּלבַרֶך בשמו עד היִום הַזֵה: הַהוא הבַדִּיל יִהוָה אַת־שַבֶּט הַלַּוֹי לְשַאת אַת־אַרון בִּרִית־יִהוָה
- At that time הוהי set apart the tribe of Levi to carry the Ark of הוהי's Covenant, to stand in attendance upon הוהי, and to bless in God's name, as is still the case.
- ונַחַלָּה עם־אַחִיו יִהנָה הָוּא נַחַלָּתוֹ כַאֲשֵׂר דִבֶּר יִהנָה אֱלֹהֵיךָ לְוּ: על־כון לא־היה ללוי חלק
- That is why Levi has received no hereditary portion along with its kin: הוהי is its portion, as your God הוהי spoke concerning it.
- ַנִישְׁמַע יְהֹוָה אַלַי נְם בַּפָּעָם הַהוֹא לֹא־אָבָה יְהוָה הַשְּׁחִיתְךְ: עמדתי בַהָּר כַיָּמִים הָרֶאשׁנִים אַרבַעִים יוֹם ואַרבַעִים לִילָה ואנכי
- I had stayed on the mountain, as I did the first time, forty days and forty nights; and הוהי heeded me once again: הוהי agreed not to destroy you.
- וְיָבֹאוֹּ וְיִירְשׁוּ אֶת־הָאָֹרֶץ אֲשֶׂר־נִשֹּׂבְּעְתִי לַאֲבֹתִם לָתֵת לַהַם: וַיָאמֵר יִהוָה אַלִי קום לֶךְ לִמַסְע לִפְּנֵי הָעָם
 - 11 And הוהי said to me, "Up, resume the march at the head of the people, that they may go in and possess the land that I swore to their fathers to give them."
- וּלְאַהֲבָה אתוֹ וִלְעֲבֹד אֶת־יְהוַה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֵׁךְ: שאַל מֵעמַך כִּי אִם־לִּירִאָּה אֶת־יִהוֹּה אֱלֹהֶיֹךְ לִלְכֶת בְּכָל־דִּרְכִיוֹ ועתה ישראל מה יהוה אלהיך
- And now, O Israel, what does your God הוהי demand of you? Only this: to revere your God הוהי, to walk only in divine paths, to love and to serve your God הוהי with all your heart and soul,
- יהוהי keeping הוהי 'kecommandments and laws, which I אַת־מצוָת יהוָה וָאַת־חָקּתִיו אַשֶּר אָנכִי מצַוּך הַיָּום לטוב לְךָ: enjoin upon you today, for your good.
- 14 הַן לַיהוָה אֱלֹהֵיךָ הַשָּׁמַיִם וּשִׂמֵי הַשָּׁמַיִם הָאָרֵץ וִכְל־אֲשֵׂר־בָּה:
 - Mark, the heavens to their uttermost reaches*to their uttermost reaches Lit. "and the heaven of heavens." belong to your God הוהי, the earth and all that is on it!
 - 15 אותם וַיִבחַיר בוַרעם אַחֲרֵיהֵם בָּכֶם מִכָּל־הָעָמִים כַיִּוֹם הַזֵּה: רָק בַּאֲבתִיךָ חָשָק יהוָה לֹאַהַבָּה
 - Yet it was to your ancestors that הוהי was drawn out of love for them, so that you, their lineal descendants, were chosen from among all peoples—as is now the case.
 - 16 ומַלִּתֶם אָת עָרַלָּת לִבַבַכָם ועָרַפַּכֶם לָא תַקְשוּ עוד:
 - Cut away, therefore, the thickening about your hearts and stiffen your necks no more.

- is God supreme and Lord הוהי is God supreme and Lord הַאָּל הַגָּבַל הַגָּבַל הַנָּבֹל לֹא־יִשָׂא פַּנִּים וַלְא יָקח שַׂחַד: כִי יִהוָה אֵלְהֵיכֵם הָוּא אֵלֹהֶי הָאֵלֹהֹים וַאַדנִי הָאַדנִים
 - supreme,*God supreme and Lord supreme Lit. "the god of gods and the lord of lords." Heb. 'adon ("lord") normally denotes a man in a position of authority. Here it is used to claim that Israel's God is beyond the men who sit atop the social hierarchies of rank and gender. the great, the mighty, and the awesome God, who shows no favor and takes no bribe,
- ושמלה: אלמנה ואקב בּר לְתַת לִּו לָחָם וִשֹמלָה: 18 but upholds the cause of the fatherless and the widow, and befriends the stranger, providing food and clothing.—

 - ימַצְרָיִם: מַצְרָיִם הָּיִיתֶם הָאֶרֶץ מִצְרָיִם: 19 You too must befriend the stranger, for you were strangers in the land of Egypt.
- 20 אַת־יהוָה אֵלהֵיךָ תִירָא אתוּ תַעֲבֶד ובִוּ תִדבַּק ובשמוּ תִשְבַע:
 - You must revere הוהי: only your God shall you worship, to [God] shall you hold fast, and by God's name shall you swear.
 - אַתרָ אַת־הַגִּדלת ואַת־הַנורַאת הַאַלָה אַשר רַאוּ עִינִידְ: הוא תהלתך והוא אַלהיך אַשר־עשה
 - [הוהי] is your glory and your God, who wrought for you those marvelous, awesome deeds that you saw with your own eyes.
 - מצרימה ועתה שמך יהוה אלהיך ככוכבי השמים לרב: בשבעים נפש ירדו אבתיך
- Your ancestors went down to Egypt seventy persons; and now your God הוהי has made you as numerous as the stars of heaven.

- ושמרת משמרתו וחקתיו ומשפטיו ומצותיו כל-הימים: ואהבת את יהוה אלהיך
- Love, therefore, your God הוהי, and always keep God's charge, God's laws, God's rules, and God's commandments.
- יהוָה אֵלהֵיכָם אַת־נָדלו אַת־יָדוֹ הַחַזָּלְה וֹזִרעו הַנְטויָה: כִי ו לָא אַת־בַּנִיכָם אַשַר לֹא־יַדעוֹ וַאֲשַר לֹא־רַאוֹ אַת־מוּסר וִידַעָתֵם הַיוֹם
- *Syntax of Heb. uncertain. Take thought this day that it was not your children, who neither experienced nor witnessed the lesson of your God הוהי —God's majesty, mighty hand, and outstretched arm;
- אַשר עשה בתוך מצרים לפרעה מלך מצרים ולכל־אַרצו: ואת־אתתיו ואת־מעשיו
- the signs and the deeds that [God] performed in Egypt against Pharaoh king of Egypt and all his land;
- על־פּנֵיהֵם בַּרָדִפָּם אַחַרֵיכָם וַיִּאַבַּדָם יְהוֹה עָד הַיִּוֹם הַזֵּה: עשה לחיל מצרים לסוסיו ולרכבו אשר הציף את־מי ים־סוף וַאַשֵׂר
- what [God] did to Egypt's army, its horses and chariots; how הוהי rolled back upon them the waters of the Sea of Reeds when they were pursuing you, thus destroying them once and for all;*once and for all Lit. "to this day."
- וַאַשֵר עָשַה לָכֶם בַּמִדבָּר עָד־בּאַכֶם עַד־הַמַקוֹם הַזֵה:
- what [God] did for you in the wilderness before you arrived in this place;

- ואָת כַּל־הַיִקוּם אֲשֶׁר בַּרַגְלֵיהֵם בַּקְרֵב כַּל־יִשֹּׁרָאֵל: פַצתַה הָאָבץ אַת־פִּיהָ וַתִּבְלָעֶם וְאֶת־בָּתֵיהֶם וְאֶת־אָהֱלֵיהֶם ַואָשֵׂר עשׂה לדַתוּ ולָאַבִירָם בּנִי אֵלִיאַבֿ בַּן־רִאוּבַוּ אַשַׂר
- and what [God] did to Dathan and Abiram, sons of Eliab son of Reuben, when the earth opened her mouth and swallowed them, along with their households, their tents, and every living thing in their train, from amidst all Israel-
- כִי עִינִיכֵם הַרֹאֹת אַת־כָּל־מַעַשֵּה יִהוָה הַגַּדָל אַשֵר עְשָה:
- but that it was you who saw with your own eyes all the marvelous deeds that הוהי performed.
- וּבַאתֵם וִירִשֹׁתַם אֶת־הַאָּרֵץ אֲשֵׁר אַתָּם עברים שַׁמַה לְרָשֹׁתַה: ושמרתם את־כָל־הַמִצוָה אַשֵר אָנכִי מצוּך הַיַּוֹם למען תַחוזקוּ
- Keep, therefore, all the Instruction that I enjoin upon you today, so that you may have the strength to enter and take possession of the land that you are about to cross into and possess,
- יָהוָה לַאַבתִיכֶם לָתָת לָהֵם וּלוַרעָם אֲרֵץ וָבָת חָלָב וּדבְש: וּלְמַעוֹ תַאֲרֵיכוֹ יַמִים עַל־הַאֲדַמַה אֲשֵׁר נִשְבַע
- and that you may long endure upon the soil that swore to your fathers to assign to them and to their heirs, a land flowing with milk and honey.
- 10 יצַאתַם מִשַּׂם אֲשֵׂר תִּזְרַע אֶת־זַרְעֲךְ וְהִשְׂקִיתְ בְרַגְלְךָ כְּגָן הַיָּרְק: אַשֶּׂר אַתָה בא־שַּׂמָה לִרְשַׁתְּה לָא כאַרֵץ מצַרָיִם הוא אַשֵּׁר כֵי הַאַּרֵץ
 - For the land that you are about to enter and possess is not like the land of Egypt from which you have come. There the grain you sowed had to be watered by your own labors,*by your own labors Lit. "by your foot." like a vegetable garden;
- שַׂמָה לרשתה אֶרץ הָרים ובקעת למטר הַשַּׁמִים תשתה־מַים: והאָרֵץ אַעוֹר אַתְם עברִים
- but the land you are about to cross into and possess, a land of hills and valleys, soaks up its water from the rains of heaven.
- עִינִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּה מְרֵשִׁיתֹ הַשַּׁנָה וְעָד אַחֲרָית שַּׁנָה: אַרץ אַשר־יהוָה אֵלהִיךָ דרָש אתָה תְּמִיד
- It is a land which your God הוהי looks after, on which your God הוהי always keeps an eye, from year's beginning to year's end.
- לאַהַבָּה אַת־יִהוָה אֱלְהַיכֵם וּלִעָבדוֹ בַכְל־לָבַבַכֶם וּבַכָל־נַפַּשַׂכְם: אם־שמע תשמעו אל־מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום
- If, then, you obey the commandments that I enjoin upon you this day, loving your God הוהי and serving [God] with all your heart and soul,
- ונתתי מטר־אַרצכם
- הוהי, Samaritan reads "He." will grant הוהי, או בעתו יונה ומלקוש ואספת דגלר ותירשך ויצהרך: the rain for your land in season, the early rain and the late. You shall gather in your new grain and wine and oil-
 - 15 ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת:
- I*I See note at v. 14. will also provide grass in the fields for your cattle—and thus you shall eat your fill.
- לבַבַכָּם וִסַרְתֵּם וַעַבַדִתֵם אֱלֹהַים אֲחַרִים וִהְשַׂתַחֵוִיתֵם לָהָם: השמרו לכם פן יפתה
- Take care not to be lured away to serve other gods and bow to them.
- 17 ואַבַדתָם מִהַרָה מֵעָל הָאָרֵץ הַטֹבָה אֲשֶׁר יִהוָה נתון לָכֶם: ּוּעָצָר אַת־הַשַּׂמַיִם וּלְא־יִהיָה מַטָּר וִהָאַדָמַה לָא תִתַן אַת־יִבוּלָה וחלה אף־יהוה בכם
- For הוהי's anger will flare up against you, shutting up the skies so that there will be no rain and the ground will not yield its produce; and you will soon perish from the good land that הוהי is assigning to you.

- 18 Therefore impress these My words upon your ושַׂמַתֵּם אַת־הַבַּרָי אֱלֵה עַל־לִבַבַכָם ועַל־נַפַּשׁכַם
 - very heart: *very heart Lit. "heart and self." bind them as a sign on your hand and let them serve as a symbol on your forehead,*symbol on your forehead See notes on 6.8.
- לַבַבֶּר בַם בַּשַבַתְּךָ בַבֵּיתֵׁךָ ובַלַכַתְךָ בַבַּבֶּר וְבַשַּׁכִבַּךְ ובַקוּמֵךָ: ולמדתם אתם את־בניכם
 - 19 and teach them to your children—reciting them when you stay at home and when you are away, when you lie down and when you get up;

 - 20 and inscribe them on the doorposts of your house and on your gates—
 - 21 הַשָּׂמַיִם עַל־הָאָרֵץ:*)בספרי תימן הָאָרֵץ: בצד"י גדולה על האַדָּמָה אַשֵּׂר נִשִבָּע יהוָה לַאֲבתִיכָם לָתֶת לָהָם כִימֵי למען ירבו ימיכם וימי בניכם
 - to the end that you and your children may endure, in the land that הוהי swore to your fathers to assign to them, as long as there is a heaven over the earth.
- ַלְאַהֲבָּה אֶת־יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וּלְדָבְקְה־בְוֹ: אַת־כָל־הַמִצוָה הַזֹּאת אֲשֵׂר אָנכִי מצוָה אַתכָם לַעשׁתָה כי אם־שמר תשמרון
- If, then, you faithfully keep all this Instruction that I command you, loving your God, הוהי walking in all God's ways, and holding fast to [God],
- 23 הָאֵלָה מלפניכָם וִירשֹתָם גוּיֹם גַדֹלִים וַעַצְמִים מכָם: והוריש יהוה את־כַל־הַגוּים
 - will dislodge before you all these nations: you will dispossess nations greater and more numerous than you.
- 24 והַלִּבְנוֹן מִן־הַנָּהָר נִהַר־פִּרָת ועד הַיָּם הָאַחֵרוֹן יִהֹיֵה גִּבְלֹכֶם: כַל־הַמַקוֹם אֲשֵׂר תִדְרָךְ כַף־רָגַלְכָם בוּ לְכַם יְהַיֵה מוְ־הַמִּדְבַּר
 - Every spot on which your foot treads shall be yours; your territory shall extend from the wilderness to the Lebanon and from the River—the Euphrates—to the Western*Western I.e., Mediterranean; cf. 34.2. Sea.
- על־פּנֵי כָל־הָאָרֵץ אֲשֶׁר תִדרכוּ־בָה כַאֲשֵׁר דְבָּר לָכָם: לא־יִתיַצַב אִישׁ בַּפְנִיכַם פַּחַדַּכָם ומוראַכַם יַתַן ו יָהוָה אַלֹהַיכַם
- No one shall stand up to you: your God הוהי will put the dread and the fear of you over the whole land in which you set foot, as promised.